

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/39/2024
Identifikačné číslo spisu:	5624203316
Dátum vydania rozhodnutia:	30.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5624203316.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Lenky Praženkovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu Metodějova Development s.r.o., so sídlom Fantova 693/45, Obřany, 614 00 Brno, Česká republika, IČO: 048 24 857, zastúpeného JUDr. Lenka Maďarová, s.r.o., so sídlom Štrková 95/21, 010 01 Žilina, IČO: 47 232 692, proti žalovanému SAMIRE s.r.o., so sídlom Račianska 88 B, 831 02 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 53 442 032, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. 77Cb/116/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Liptovský Mikuláš, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš listom z 3. septembra 2024 (č. l. 58 - 59 spisu) postúpil spor podľa § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu svojej kauzálnej nepríslušnosti,. Argumentujúc uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2Ndc/12/2024 a sp. zn. 5Ndob/22/2023 dôvodí, že vo veci sa jedná o obchodnoprávny spor; tvrdí, že strany sporu sú podnikatelia a hoci medzi nimi nevznikol záväzkový vzťah, žalobca sa domáha svojho nároku vzniknutého v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou, ako aj podnikateľskou činnosťou žalovaného pri uzatváraní kúpnej zmluvy, neúčinnosti ktorej sa žalobca svojou žalobou domáha.

2. Mestský súd Bratislava III listom zo 17. októbra 2024 vec podľa § 43 ods. 2 CSP predložil najvyššiemu súdu majúci za to, že o obchodnoprávny spor vo veci nejde, ale ide o spor občianskoprávny, pretože hoci sporovými strany sú podnikatelia, z predmetu sporu nevyplýva charakter záväzkového vzťahu, ani vzťah patriaci do všeobecného vymedzenia právnych vzťahov v zmysle § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej tiež len „ObchZ“), súčasne že predmetom konania je žaloba o určenie neúčinnosti právneho úkonu podľa § 42b Občianskeho zákonníka (ďalej tiež len „OZ“),.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Liptovský Mikuláš a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Liptovský Mikuláš, dôvodný nie je.

4. Pri rozhodovaní o príslušnosti, vychádzal najvyšší súd z nasledovnej relevantnej právnej úpravy:

5. Podľa § 36 ods. 1, 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. Podľa § 22 CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

12. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) [ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“], sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody a) mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4, b) Okresného súdu Malacky, c) Okresného súdu Pezinok.

13. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

14. Podľa § 1 ods. 1 a 2 ObchZ, tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním. Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa

podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

15. Podľa § 2 ods. 2 písm. a) ObchZ, podnikateľom podľa tohto zákona je osoba zapísaná v obchodnom registri.

16. Predkladajúci Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Liptovský Mikuláš nesúhlasí majúť za to, že v danej veci nejde o obchodnoprávny spor.

17. Najvyšší súd vo všeobecnosti konštatuje, že pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 ObchZ považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti Obchodného zákonníka.

18. Z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že v predmetnom spore sa žalobca domáha voči žalovanému určenia neúčinnosti právneho úkonu, a to kúpnej zmluvy V-2997/2024, uzavretej medzi obchodnými spoločnosťami SAMIRE s.r.o., IČO: 53 442 032 (žalovaným v tomto spore) ako predávajúcim a MAEDO, s.r.o., IČO: 54 753 341 ako kupujúcim, ktorej vklad bol povolený dňa 14. augusta 2024. Je zrejmé, že záväzkový vzťah vyplývajúci z označenej kúpnej zmluvy existuje medzi menovanými právnickými osobami, a nie medzi stranami sporu, t. j. žalobcom a žalovaným. Predmet sporu však vyplýva, resp. podľa informácií vyplývajúcich v tomto štádiu konania z obsahu spisu, súvisí bezosporu s ich podnikateľskou činnosťou. Obidve sporové strany sú bezpochyby podnikateľské subjekty [žalobca i žalovaný sú osobami zapísanými v obchodnom registri podľa § 2 ods. 2 písm. a) ObchZ (resp. žalobca podľa príslušných predpisov Českej republiky), žalovaný od roku 2021 a žalobca od roku 2016] a obidve sú označené svojím identifikačným číslom (IČO). Z výpisu z obchodného registra žalovaného tiež vyplýva, že spoločnosť MAEDO, s.r.o., je spoločníkom žalovanej obchodnej spoločnosti, ktorá je podľa informácie vyplývajúcej zo Zmluvy o budúcej zmluve o prevode vlastníctva apartmánu z 15. júna 2022 (č. l. 14 - 20 spisu), investorom a budúcim stavebníkom projektu APARTMÁNY MERIDIEN. Na základe označenej zmluvy mali byť nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, vedenom pre okres R. V., obec D. W., kat. územie D. W., pôvodne vo vlastníctve žalovaného, prevedené do vlastníctva žalobcu, ku ktorej okolnosti z dôvodu odstúpenia od tejto zmluvy nedošlo.

19. Predmetom sporu je teda určenie neúčinnosti právneho úkonu podľa § 42a, § 42b Občianskeho zákonníka, ktorý inštitút v Obchodnom zákonníku upravený nie je, ale je upravený v Občianskom zákonníku ako všeobecnom a podpornom predpise k Obchodnému zákonníku (zásada subsidiarity). V predmetnom spore ide o vzťahy, ktoré Obchodný zákonník vôbec neupravuje, aj keď patria do všeobecného vymedzenia právnych vzťahov v zmysle § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka. Úprava týchto vzťahov je ako celok obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a preto sa aj tieto vzťahy spravujú Občianskym zákonníkom, čo však neznamená, že tieto vzťahy strácajú režim obchodnoprávneho sporu.

20. Najvyšší súd sa vzhľadom na vyššie uvedené stotožňuje s názorom vec postupujúceho Okresného súdu Liptovský Mikuláš, že v predmetnej veci ide o spor obchodnoprávny. Tento nie je bližšie procesnými normami definovaný, avšak práve procesné normy slúžia realizácii hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané a ktorému má byť poskytnutá ochrana. Na konanie v obchodnoprávných sporoch sú kauzálne príslušné súdy vymedzené v § 22 CSP alebo pre tieto spory špecializované odvolacie súdy vymedzené v § 34 ods. 2 CSP. Z procesnoprávneho hľadiska sa tak v tomto prípade jedná o obchodnoprávny spor; najvyšší súd však dodáva, že toto posúdenie povahy sporu nie je pre vo veci konajúci súd záväzné, keďže právne posúdenie veci je predmetom sporu medzi stranami a nie sporu o príslušnosť súdov, pričom toto sa odvíja od skutkových okolností zistených v priebehu konania, a nielen k okamihu jeho začatia.

21. Vzhľadom na adresu sídla žalovaného a povahu sporu ako obchodnoprávneho, v ktorom je daná kauzálna príslušnosť súdu, je na prejednanie veci príslušný Mestský súd Bratislava III v zmysle § 22 písm. a) CSP v spojení s § 15 CSP a § 3 ods. 2 písm. a) a § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z.

22. Sumarizujúc vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Liptovský Mikuláš dôvodný nie je, preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.